

nepříznivé, než ve své kritice dal na jevo, pak neměl užívati výrazů připouštějících výklad nejnepříznivější.

2. Plačtivý tón článku Dra Neubauera nad rázem mé polemiky je zcela zbytečný. Napaden jsem byl (bez příčiny!) já, a to způsobem, který by mohl býti přímo vzorem toho, »jak se nemá polemizovati«, resp. kritisovati (uvádím na př. jen passus o »t r a p n o s t i n e s m y s l n é výtky pojmové jurisprudence od teoretika«; je však třeba seznati celý degradující tón příslušných části článku Weyrova). Odpověděl jsem prostě rozbohem kritiky a jediné v té je proto hledati příčinu toho, jak má odpověď vypadla.

Miroslav Boháček.

Zákon o trestním soudnictví nad mládeží ze dne 11. března 1931, č. 48 Sb. z. a n., vyhlášený dne 1. dubna t. r., vyplnil velmi citelnou mezeru našeho zákonodárství, neboť dosud bylo Československo, zejména pokud jde o t. zv. země historické, jedním z malého počtu kulturních států, kde trestní právo mládeže nebylo upraveno přiměřeně novodobým požadavkům. Zákon možno označiti za jednu z nejpozoruhodnějších československých zákonodárských prací po stránce obsahové i formální. Jeho devisu případně charakterisuje vládní důvodová zpráva slovy, že jest příkazem humanity a rozumné kriminální politiky, čeliti zločinnosti mládeže nejen trestem, který je tu často prostředkem neúčinným, nespravedlivým, ba i nebezpečným, nýbrž i opatřeními výchovnými, směřujícími k mravní záchraně a k polepšení mladistvého. Tomuto úkolu snaží se zákon hověti tím, že stanoví předně odchylky z obecných ustanovení práva hmotného (hlava první, § 1—27) i formálního (hlava druhá, § 28—53), ostatní předpisy shrnuje pak do hlavy třetí jako ustanovení závěrečná (§ 54—72).

Osoby, které v době spáchaného činu nedovršily čtrnáctého roku svého věku (n e d o s p ě l í), nejsou odpovědné podle trestních zákonů. Mohou býti ohledně nich učiněna jen potřebná výchovná nebo léčebná opatření rozhodnutím poručenského soudu. Osoby, které v době spáchaného činu dovršily čtrnáctý, ale nedokonalý osmnáctého roku svého věku (m l a d i s t v í), jsou, ačli tento zákon nestanoví odchylek, trestné podle zákonů trestních. Mladistvý není však trestný také, nemohl-li pro značnou zaostalost v době činu rozpoznati jeho bezprávnost nebo řídití své jednání podle správného rozpoznání. Trestný čin spáchaný ve věku mladistvém nazývá se p r o v i n ě n í m. Soud poručenský může učiniti ohledně mladistvého potřebné léčebné nebo výchovné opatření i tehdy, byl-li mladistvý zproštěn, bylo-li trestní řízení zastaveno aneb od stíhání upuštěno. Při výroku odsuzujícím může soud u p u s t í t i za určitých podmínek o d p o t r e s t á n í.

Zákon stanoví některé výjimky z předpisů zákona o podmíněném odsouzení a propuštění ve prospěch osob mladistvých. Na místo trestu smrti nebo trestu na svobodě, stanoveného trestními zákony uloží se mladistvému t r e s t z a v ř e n í bez jakéhokoliv zostření. Sazby trestů na svobodě a trestu penězi-

tého se snižují. Následky odsouzení stanovené trestními nebo jinými zákony nenastávají při odsouzení za čin spáchaný ve věku mladistvém. Rovněž nemohou býti uloženy některé vedlejší tresty, zato však lze naříditi ochranný dozor a ochrannou výchovu. Výkon všech těchto opatření je zákonem upraven. Lhůty potřebné k promlčení trestního stíhání se zkracují a zavádí se instituce promlčení výkonu trestu, právu dříve rakouskému neznámá.

Příslušnost porotního a kmetského soudu je zpravidla vyloučena. Obecné zásady o místní příslušnosti jsou modifikovány ve prospěch soudu stálého pobytu. U krajských soudů rozhoduje senát mládeže; v něm zasedají dva soudcové z povolání, z nichž jeden předsedá, a jeden přisedící (dva přisedící tehdy, náležela-li by věc jinak k příslušnosti porotního soudu). Vládním nařízením může býti soustředěno soudnictví nad mládeží u okresního soudu také pro obvody jednoho nebo několika sousedních okresních soudů, podřízených témuž krajskému soudu. Zvláštními předpisy je pamatováno na zjišťování poměrů mladistvého a lékařského oblédání. Vyšetřovací vazba má býti omezena na případy nezbytné nutnosti a může býti vykonávána také ve výchovně. Veřejný žalobce může upustiti odstíhání, je-li čin nepatrného významu a odsouzení nebo i samo konání trestního řízení se nejeví účelným. Hájení obhájcem je obligatorní vždy při hlavním přelíčení a při ústním líčení o oprávněném prostředku. Z ostatních formálních předpisů zaslouží pozornosti, že soud může mladistvému rozkázati, aby opustil soudní síň při některých částech hlavního přelíčení, lze-li se obáhati, že by tato část líčení mohla na něho působiti nepříznivě; soud vyloučí se souhlasem obhájce nebo zákonného zástupce veřejného při hlavním přelíčení, když je to na prospěch obviněného.

Hlava třetí obsahuje mimo jiné některé skutkové podstaty trestných činů dosavadnímu právu neznámých. Trestné je neoprávněné uveřejnění zprávy o trestném činu, spáchaném osobu mladistvou nebo zprávy z trestního řízení proti mladistvému provinilci s uvedením jeho jména nebo jiných okolností, z nichž lze usuzovati na jeho osobu, nebo uveřejnění podobizny mladistvého provinilce; trestné je zanedbání péče o mladistvého, takže je vydán v nebezpečí zpustnutí, jakož i máření ochranných opatření.

Podrobnější výklad se vymyká z rámce této zprávy. Sluší schvalovati, že zákon nabude účinnosti teprve za šest měsíců po vyhlášení, t. j. 1. října t. r. Kladeť orgánům trestního soudnictví úkoly namnoze nové a nezvyklé a bude tedy jeho provádění vyžadovati pečlivé přípravy.